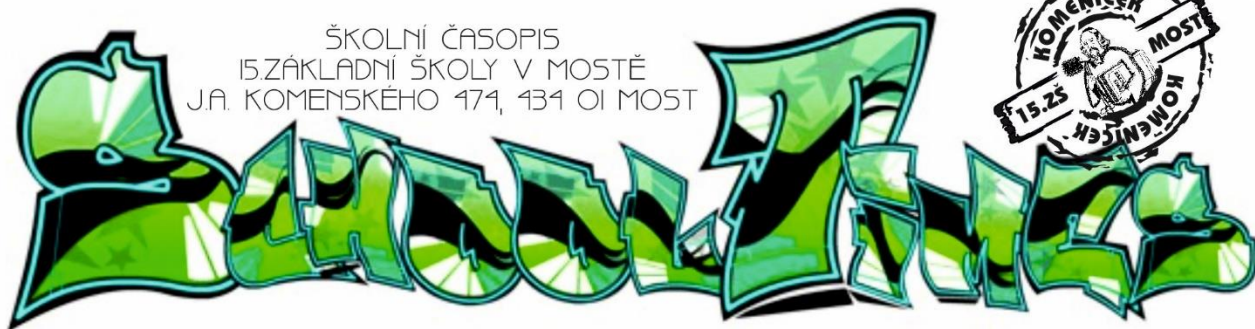

ŠKOLNÍ ČASOPIS
15. ZÁKLADNÍ ŠKOLY V MOSTĚ
J.A. KOMENSKÉHO 474, 431 01 MOST

Tento časopis neprošel ani jazykovou, ani věcnou úpravou. Je spontánně vytvořen žáky a do jejich textů zasahují jen dotazování v autorizaci. Toto číslo vyšlo 1. června 2019.

DEVATENÁCTÝ
ROČNÍK

č. 9

1. červen - Den dětí

*Zvonek zvoní,
škola končí -
hurá na prázdniny...*

Tento časopis vydávají žáci druhého stupně ve volitelném předmětu: **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**: Pedagogické vedení: Mgr. Jaroslav Hasil,
ŠÉFREDAKTOR: Josefina Krausová
Redaktoři: Roman Kroulík, Nikola Kranát, Marie Kotlářová, Patrice Kuncová, Karolína Králová, Petra Zajícová
Stálý dopisovatel Mgr. Jakub Hasil.

1.červen

Mezinárodní den dětí se slaví každoročně 1. června. U příležitosti dne dětí jsou připravovány různé společenské a sportovní akce. Den dětí má upozornit světovou veřejnost na práva a potřeby dětí. Vyhlášení dne dětí, který by se slavil po celém světě, bylo poprvé doporučováno v roce 1925 na Světové konferenci pro blaho dětí. Den dětí však nebyl vyhlášen. Tato konference se konala 1. června 1925. Ve stejný den se v San Franciscu konal festival Dračích lodí, na jejichž oslavu čínský generální konzul shromáždil mnoho čínských sirotek, aby poukázal na to, že by se společnost

měla více zabývat blahem dětí. Tyto dvě významné události, které se staly ve stejný den, určily datum oslav Dne dětí, který byl ale oficiálně vyhlášen později. V roce 1949 Mezinárodní demokratická federace žen vyhlásila Den pro ochranu dětí. Důvodem k vyhlášení bylo masové zabíjení žen a dětí v Lidicích v roce 1942 a také ve francouzském Ouradouru v roce 1944. Datum oslav bylo ustanoveno na 1. červen, který připomíná sirotky v San Franciscu a první konferenci, jež se zabývala blahem dětí. Den pro ochranu dětí se začal slavit rok po jeho vyhlášení a oslavy

probíhaly každý rok. Některé státy převzaly datum a postupně se ze Dne pro ochranu dětí stal Den dětí nebo také jiným názvem Mezinárodní den dětí. Československo, později Česká republika také převzala toto datum a Mezinárodní den dětí se slaví na začátku června. V roce 1952, kdy už se slavil Den pro ochranu dětí, usilovala Mezinárodní unie pro péči o dítě o vyhlášení dne, který by oslavoval výhradně děti. Na toto OSN zareagovala a v roce 1954 vyhlásila Světový den dětí (Universal Children's Day). Cílem vyhlášení bylo, aby každý stát jednou v roce upřel pozornost na nejmladší obyvatele. Účelem vyhlášení byla také podpora dětí, poskytnutí dobrých podmínek pro jejich zdravý vývoj a přístupu ke vzdělání. Valným shromážděním OSN bylo všem státům doporučeno, aby oslavovaly děti ve stejný den. Datem oslav byl zvolen 20. listopad, a to proto, že v tento den v roce 1959 Valné shromáždění OSN přijalo Deklaraci o právech dítěte a ve stejný den v roce 1989 přijalo Úmluvu o právech dítěte. Některé státy si i přesto ponechaly datum oslav na začátku června, jiné státy datum oslav přesunuly na listopad podle doporučení OSN a některé státy si ponechaly červnové datum a přijaly také oslavy dětí v listopadu.

Zdroj: Wikipedie

Karolína Králová

Město ocenilo nejlepší žáky a studenty

Vynikající prospěch, reprezentace školy ve vědomostech, sportu i umění, úspěch na domácích a zahraničních soutěžích, práce ve školním parlamentu či absolvování zahraničních stáží, to jsou některé důvody, proč své žáky nebo studenty nominovala škola mezi oceněné.

Letos byli mezi oceněnými žáci ze třinácti základních škol, z obou mosteckých základních uměleckých škol a studenti z devíti středních škol. Celkem 49 žáků a studentů si ve středu 29. května ve velké zasedací síni mosteckého magistrátu převzalo za přítomnosti svých rodičů, rodinných příslušníků a pedagogů ocenění z rukou primátora Jana Paparegy a náměstkyně primátora Markéty Staré. Co říkáte tomu, že vaše dcera získala prestižní ocenění?

„Jsme na ni hrdí, protože se ráda sama vzdělává, aktivně si vyhledává informace a zajímá se o svět kolem sebe, odpovídá Vladka Emingerová, maminka gymnazistky

Julie.

Všichni ocenění si domů odnesli pamětní list, květinu a dárek, powerbanku. (van)

<http://listy.mesto-most.cz/mesto-ocenilo-nejlepsi-zaky-a-studenty/d-13367>

Naši nejlepší

Lukáš KRASKO

Lukáš je výborným žákem na 15 ZŠ. Celou školní docházku absolvoval s vyznamenáním. Je spolužák oblíben a učiteli Pomáhá ochotně druhým a škole i nad rámec svých běžných povinností. Lukáš průběžně úspěšně reprezentuje naši školu na různých vědomostních soutěžích a olympiádách, kde se umísťuje na předních místech. Letos patřil např. k úspěšným řešitelům okresní matematické soutěže Logik, byl 4. v okresní olympiádě AJ ...

Lukáš je všestranným žákem s příkladným přístupem k plnění školních povinností.

DAVID VLASÁK

David po celou dobu školní docházky na 15. ZŠ podává výborné stabilní výkony. Prospíval vždy s vyznamenáním. Má velmi dobrou pracovní morálku nejen ve výuce, ale i během domácí přípravy.

Skvělé výsledky jsou tedy důsledek Davidovo nepolevujícího úsilí, pracovitosti a také komunikačních dovedností, i když je vzhledem k své povaze spíše ostýchavý.

David se často zúčastňuje i různých sportovních akcí, kde se vždy snaží podat ten nejlepší výkon.

V kolektivu je díky dobrosrdečné a klidné povaze oblíben.

Beseda školního parlamentu ve školní jídelně

9.5 v 7:10 jsme besedovali s vedoucí školní jídelny a zástupkyní hlavní kuchařky , protože první kuchařka chyběla . Besedu vedli : Kristýna Martínková s Michalem Máčkem . Byli jsme s Michalem ve škole asi v 6:45 , aby jsme to mohli všechno připravit . Když jsme přišli do jídelny , tak jsme nevěděli , jak připravit stoly . Potom nám s tím pomohla paní učitelka a už to bylo v pohodě . Když jsme začali besedu , tak jsme se nejdříve báli a měli trému , ale potom nás to přešlo a besedu jsme vedli s přehledem . Privítali jsme se s vedoucí kuchyně paní Věrou Pružinovou a zástupkyní hlavní kuchařky paní Zuzanou Jiráskovou .

Položené otázky žáků :

- 1) **Kam dáváte zbytky jídel ?** Zbytky jídel dáváme do barelů . Barely odváží firma , se kterou máme smlouvu. Firmě musíme platit.
- 2) **Jaká je vaše pracovní doba ?** No , u každého je pracovní doba jiná , protože některé máme děti a musíme je odvést do školky . Základní pracovní doba je od 6:00 do 14:30 . Některá z kuchařek přichází v 7:00 a odchází až v 15:30 h.
- 3) **Jaké jídlo varíte rádi ?** Nejraději varíme to , co dětem chutná nejvíce . A nejsou žádné zbytky.
- 4) **Všimli jsme si , že se po třetí vyučovací hodině vydává jídlo u obou okének ?** Ano , u prvního do ešusů přes ulici a u druhého z strávníků , kteří obědvají ve školní jídelně .
- 5) **Chodili jste dříve jako malé na obědy ?** **Vedoucí jídelny:** Ne , já jsem na obědy nechodila. Ale moje maminka byla doma a vařila nám . **Zástupkyně hlavní kuchařky:** Ano , já jsem na obědy chodila do školní jídelny .
- 6) **Přicházíte domů unavené nebo odpočaté ?** No , často víc unavené . Bolí nás hlavně nohy a někdy i ruce od těžkých nádob.
- 7) **Je pravda, že varíte kaši z brambor?** Ano , je to pravda .
- 8) **Chcete změnit nějaké pravidlo školní jídelny?** Ne, nic by jsme pro zatím neměnili.
.... a dál vás budou informovat ve třídě zástupci parlamentu.

Na konci besedy jsme se rozloučili , a poděkovali , že nám ve ŠJ odpověděly na naše otázky . Za to , že si na nás udělali čas , jsme jim potom předali dárky . Myslíme si , že se nám beseda povedla , protože nám bylo odpovězeno na všechny otázky .

- Druhý den - 10.5 - jsme od 7:30 s parlamentem šli ještě jednou na exkurzi po prostorách školní jídelny . Pouze tam , kam to hygienik povolí . Chtěli jsme vědět , jak to v prostorách ŠJ vypadá . V prostorách nás vedla naše vedoucí školní jídelny .

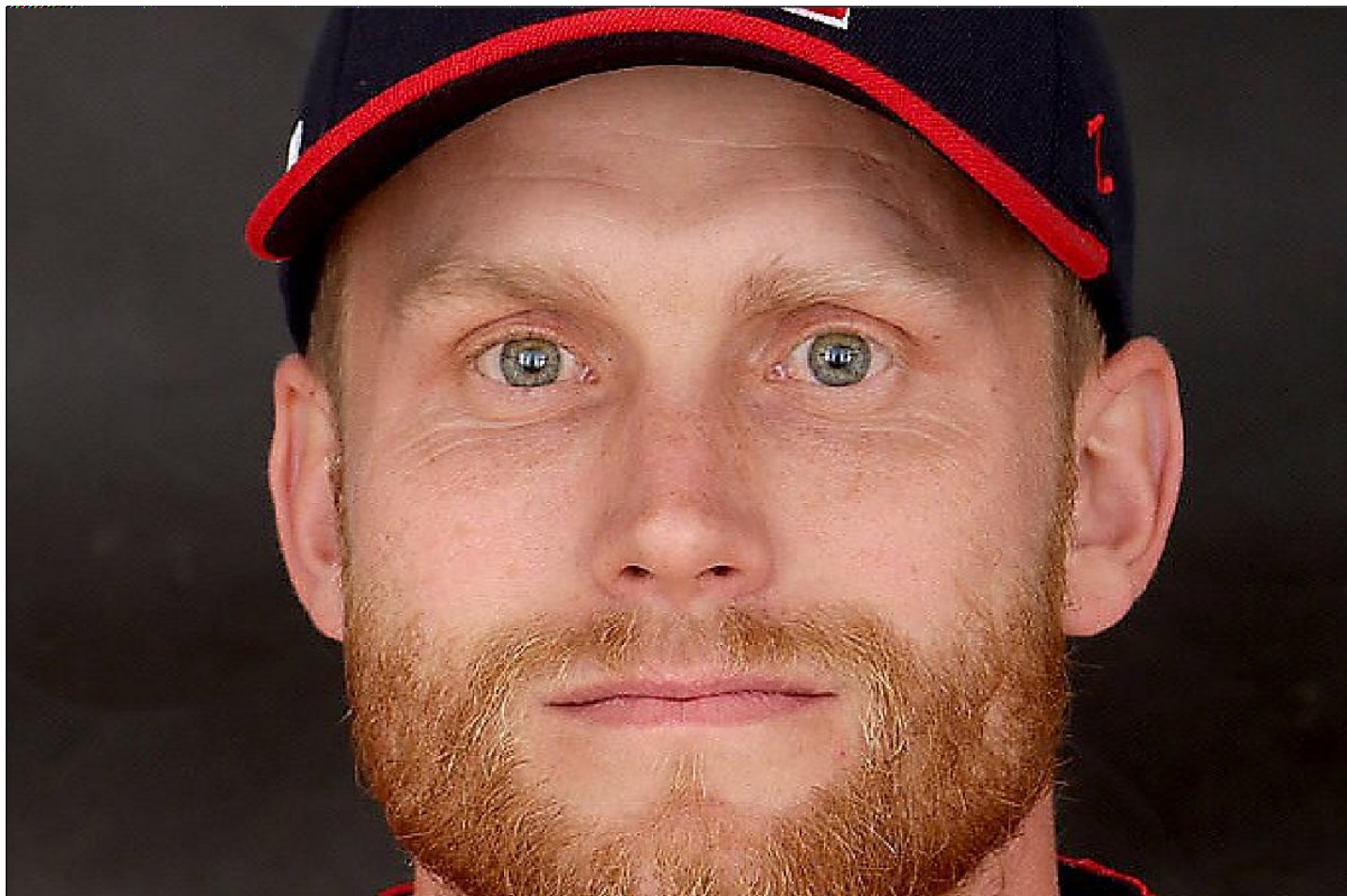
Dopisovatel : Kristýna Martínková a Michal Máček

Napsali o našem bývalém žákovi v Deníku Mostecka

Mistrovství světa doma? Nic víc už nemůže být, hlásí softbalista Nezbeda

Most - Těší se. Aby ne. Zahrát si softbalové mistrovství světa na domácí půdě, to bude životní zážitek. Nejen pro Jiřího Nezbedu, českého reprezentanta a mosteckého patriota, ale i pro jeho parťáky z týmu. „Strašně moc se těším, to bude prostě vrchol,“ přiznává bez rozpaků softbalista Painbusters Most. Hrát se bude od 13. června v Praze a Havlíčkově Brodu.

Mostecký softbalista a reprezentant Jiří Nebezda. | Foto: Český softbal

Jedním dechem ale Nezbeda dodává, že občas musí šampionát z hlavy vytěsnit. Důvod je nasnadě a poznáte ho i během telefonického rozhovoru, kdy se ze sluchátka kromě hlasu českého reprezentanta ozývá i dětský pláč. „Mám dost jiných zájmů, mám teď týden starý přírůstek do rodiny,“ pochlubí se šťastný tatínek. Stejně jako v jiných sportech by i on rád oslavil narození potomka nějakým úspěchem. Jaký by měl podle Nezbedy být? „Nějaký hezký dárek by to chtělo. Super by bylo páté místo,“ vypálí. Hlavní podle něj bude, aby se čeští softbalisté prokousali přes play off. Pak už by chyběly jen dva zvládnuté zápasy, aby to cinklo. „Kdyby byla medaile, to by bylo jako největší sen. I kdyby byla třeba bronzová, pro nás by byla jako zlatá, byl by to neuvěřitelný úspěch,“ neváhá s odpovědí.

Když se řekne softbalový nadšenec, můžete si nejspíš přiřadit jméno kteréhokoliv reprezentanta. Jiřího Nezbedu nevyjímaje, v tomhle si jsou s kamarády z národního týmu podobní, softbal je prostě jejich [život](#). „Mě třeba naučil větší zodpovědnosti. Díky němu si dokážu věci naplánovat tak, abych stihl všechno, co mám v plánu. Když něco slíbím, tak nesmím nechat nikoho ve štychu,“ pochvaluje si, jak ho sport změnil v osobním životě.

Na šampionát si vezme v [práci dovolenou](#), i tohle je pro softbalisty stejné. „Mám to tak deset [let](#), na softbal padlo vždycky celé moje volno,“ neskrývá. Partnerka musí být hodně tolerantní a také se musí smířit s tím, že společná dovolená u moře se asi jen tak konat nebude. „Dobře věděla, jak to se mnou je,“ říká na obranu chlapík, který nastupuje s číslem 78.

Přitom se narodil v roce 1987, proč tedy nevsadil na číslo 87? „Líbí se mi, když jdou čísla vzestupně za sebou,“ prozradí. Myšlenka, že kdyby ze sedmičky jedno číslo na dresu ubral, mohl by být třeba softbalovým Jaromírem Jágre, se jen usměje. „Jágr ze mě nebude, ten je jen jeden. Tak dobrý zase nejsem,“ vypráví. To, že by se opíčil po kladenské hokejové legendě ho prý ani nenapadlo. Ani nikdo z kamarádů prý nerýpal. Pár šampionátů už odehrál, proto si nepřipouští, že by ho měla na mistrovství světa přepadnout nervozita. „Na Evropě to vždycky bylo v pohodě. Je ale pravda, že mistrovství světa na domácí půdě a taky hodně našich diváků, nás může dostat pod nějaký tlak. Ale nepředpokládám, že budu nervozní. Nemůžu být nervozní. Jen tak může člověk odvést maximální výkon,“ přesvědčuje možná i sám sebe. „Nechtěl bych, aby něco podobného přišlo,“ přeje si.

Nezbeda přitom platí za borce, který i když se nedaří, vytáhne v klíčové chvíli dobrý odpal. Svoje výkony nehodlá sám hodnotit, to nechá na ostatních. „Ale jestli to tak někdo vidí, tak se to moc hezky poslouchá,“ přitaká. „Já se vždycky snažím odvést na hřišti maximum, udělat pro úspěch všechno,“ dodává a je znát, že mu na úspěchu týmu záleží.

Zajímavostí určitě je, že původně se vůbec softbalu neměl věnovat, měla to u něj vyhrát úplně jiná sportovní disciplína. Jenže teď by neměnil a blahořečí chvíli, kdy si zahrál sport svého srdce poprvé. V Mostě začal hrát za kadety a už to jelo. Deset let pak válel za Chomutov, když pak Most proklouzl mezi elitu, neváhal a dvě sezony hrál právě v jeho barvách. „Z Mostu jsem ale nikdy do jiného klubu neodešel, bylo to jen hostování. Můj tým je moje srdcovka, mám tady rodinu a chci být jen tady,“ říká. Na softbal prostě nedá dopustit. „Nevyměnil bych ho ani za nic. S tímhle sportem jsem prožil spoustu krásných chvil, procestoval jsem díky němu spoustu zemí, strávil jsem s ním kus života. Teď doufám, že přijde to nejlepší. Mistrovství světa doma, co víc si můžu přát.“

Jiří Uhlíř
Autor: Redakce

Zdroj: https://mostecky.denik.cz/ostatni_region/mistrovstvi-sveta-doma-nic-vic-uz-nemuze-byt-hlasi-softbalista-nezbeda-20190504.html

STOLNÍ HOKEJ

V Májovém poháru dvě medaile pro žáky 15. ZŠ Most

Ve Středisku volného času Most se hrál další z billiard-hockeyových turnajů jednotlivců regionální úrovně Expres. V Májovém poháru CorroTech zvítězil Matyáš Vaníček před Janem Matuščínem (oba BHC StarColor Most) a Ondřejem Maturou (SVČ Most). V kategorii mladších žáků byl nejlepší Oliver Čermák, mezi dívkami pak Aneta Lenková (oba BHC 15.ZŠ Most).

Výsledky žáků 15. ZŠ Most v

celkovém pořadí turnaje: 9. Oliver Čermák, 11. Aleš Veselý, 15. Bohuslav Kotlár, 16. Aneta Lenková, 18. Marie Kotlářová

Krátce ze stolního hokeje

- Ve třetím kole 2. ligy družstev billiard-hockeye šprtce se dařilo týmu BHC StarColor Most. Ze tří zápasů vybojoval dvě výhry a remízu. Aktuálně mu patří pátá příčka devíticelenné tabulky.
- Ve středočeských Pečkách se utkali hráči a hráčky táhlového hokeje Chemoplast. V místním kulturním středisku se odehrál kvalitně a početně

obsazený turnaj Spring Cup. Vítězství si odvezl Lukáš Doležal (Black Sharks Most), těsně následován Janem Kusým, rovněž z týmu Black Sharks. Třetí místo obsadil zkušený Jaromír Foltýn st. (Seny-Oři).

Aktuální turnaje - ČERVEN 2019

- středa 5. června - AIR-HOCKEY - turnaj jednotlivců v SVČ Most, kat. B (pro školní klub 15. ZŠ Most - Air-hockey školám)
- sobota 8. června - ŠPRTEC - turnaj jednotlivců v Polsku - Žory, kat. Expres a WTHA Tour Master (Polish Open)
- čtvrtek 13. června - AIR-HOCKEY - turnaj jednotlivců v SVČ Most, kat. B
- neděle 16. června - ŠPRTEC - 2. liga družstev ve Žďáře nad Sázavou
- úterý 18. června - AIR-HOCKEY - turnaj jednotlivců v SVČ Most, kat. B (pro školní

družinu 15. ZŠ Most - Air-hockey školám)

- čtvrtek 20. června - ŠPRTEC - turnaj jednotlivců v SVČ Most, kategorie Expres
- neděle 23. června - ŠPRTEC - finálový turnaj Mostecké NHL v SVČ Most

DEN OTCŮ

Den otců je svátek na počest otců. V české republice se slaví vždy třetí neděli v červnu. V některých jiných státech je tento svátek vázán ke svátku sv. Josefa a proto se slaví 19. března. Například ve Finsku se den otců slaví druhou neděli v listopadu a červnový termín je vyhrazen Mezinárodnímu dni mužů.

V České republice tento svátek slaví jen málo lidí. První akce která podporuje Den otců je Tátafest. Pořádá se v mnoho městech po celé ČR od roku 2007. Je zde možnost posedět s přáteli, užít si krásný den s dětmi a oslavit zde Den otců.

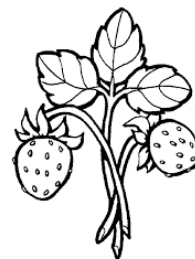

Byli jsme v KRÁSNÉM DVOŘE
7.C a 8.B s Mgr. Smetákovou a
Ing. Papouškovou

PLÁN AKCÍ ČERVEN 2019

KDY ?	KDE ?	CO ?	PRO?
5. června 2019 13.30 - 15.00 hod.	hudebna	BUBENICKÁ SHOW	ŠD, ŠK
5. června 2019 14.00 - 15.00 hod.	SVČ Most	AIR HOCKEY	ŠK
10. června 2019 14.00 - 15.00 hod.	školní hřiště	CH ŠD INDIÁNSKÉ MĚSÍCE	ŠD
12. června 2019	Osek	VÝLET ZA ODMĚNU DO LANOVÉHO CENTRA	vybraní žáci 1. stupně
13. června 2019	Ústí nad Labem	VÝLET ZA ODMĚNU DO JUMP ARÉNY	vybraní žáci 2. stupně
14. června 2019 14.00 - 15.00 hod.	školní hřiště	CH ŠD BIZONI	ŠD
17. června 2019 14.00 - 15.00 hod.	školní hřiště	CH ŠD LAKROS, BOLA	ŠD
18. června 2019 13.30 - 15.30 hod.	SVČ Most	AIR HOCKEY + OPÉKÁNÍ BUŘTŮ	ŠD
21. června 2019 17.00 - 19.00 hod.	Benedikt	MOSTÍK	všechny
21. - 22. června 2019	školní družina	PŘENOCOVÁNÍ V ŠD	děti ze 3. A ze žluté ŠD
24. června 2019 14.00 - 15.00 hod.	školní hřiště	INDIÁNSKÉ LÉTO VYHODNOCENÍ CELOROČNÍ HRY ŠD	ŠD
26. června 2019 14.00 - 15.00 hod.	školní družina	LOUČENÍ V ŠD	ŠD
27. června 2019 16.00 - 17.00 hod.	atrium školy	SLAVNOSTNÍ VYŘAZENÍ ŽÁKŮ DEVÁTÝCH TŘÍD	žáci 9. tříd, rodiče, učitelé a ostatní

Změna programu vyhrazena.

Vychovatelky školní družiny přejí všem dětem a rodičům příjemné prožití letních prázdnin a těšíme se na další spolupráci ve školním roce 2019-2020.

Den upálení Mistra Jana Husa

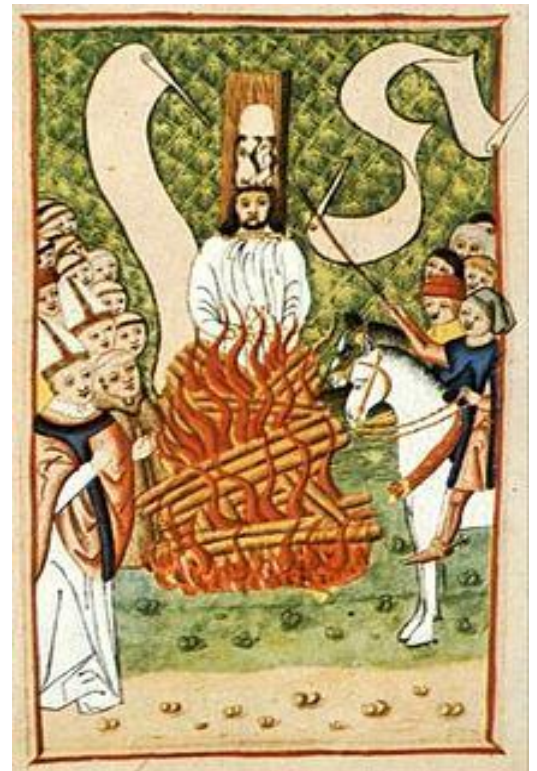
Den upálení mistra Jana Husa je státní svátek České republiky, který se slaví každoročně 6. července. Je daný § 1 zákona číslo 245/2000 Sb. Slaví se jako připomenutí upálení kněze a reformátora Mistra Jana Husa během kostnického koncilu v roce 1415.

Historie

Mistr Jan Hus byl římskokatolický kněz, český středověký náboženský myslitel, vysokoškolský pedagog, reformátor a kazatel. Hus byl, po Johnu Wycliffovi, jehož myšlenkami a argumentací byl inspirován, jedním z prvních reformátorů církve, který téměř o jedno století předběhl své následníky – reformátory Luthera, Kalvína a Zwingliho.

Od roku 1398 vyučoval na pražské univerzitě a v letech 1409–1410 byl jejím rektorem. Ve svých náboženských pracích kritizoval mravní úpadek, v němž se ocitla katolická církev. Katolická církev ho označila za kacíře, jeho učení za herezi a exkomunikovala jej (1411). Římský král Zikmund Lucemburský mu zaručil bezpečný příchod na kostnický koncil, kde byl odsouzen jako kacíř, a následně byl vydán světské moci k upálení na hranici, když odmítl odvolat své učení.

K jeho odkazu se hlásili husité a později i další církve a společnosti vzešlé z české i protestantské reformace. Husité zahrnovali většinu české populace v Českém království, vytvořili tak velkou vojenskou sílu a během tzv. Husitských válek porazili několik křížových výprav. O století později, více jak 90 % obyvatel českých zemí bylo nekatolické a někteří stále následovali učení Jana Husa a jeho nástupců

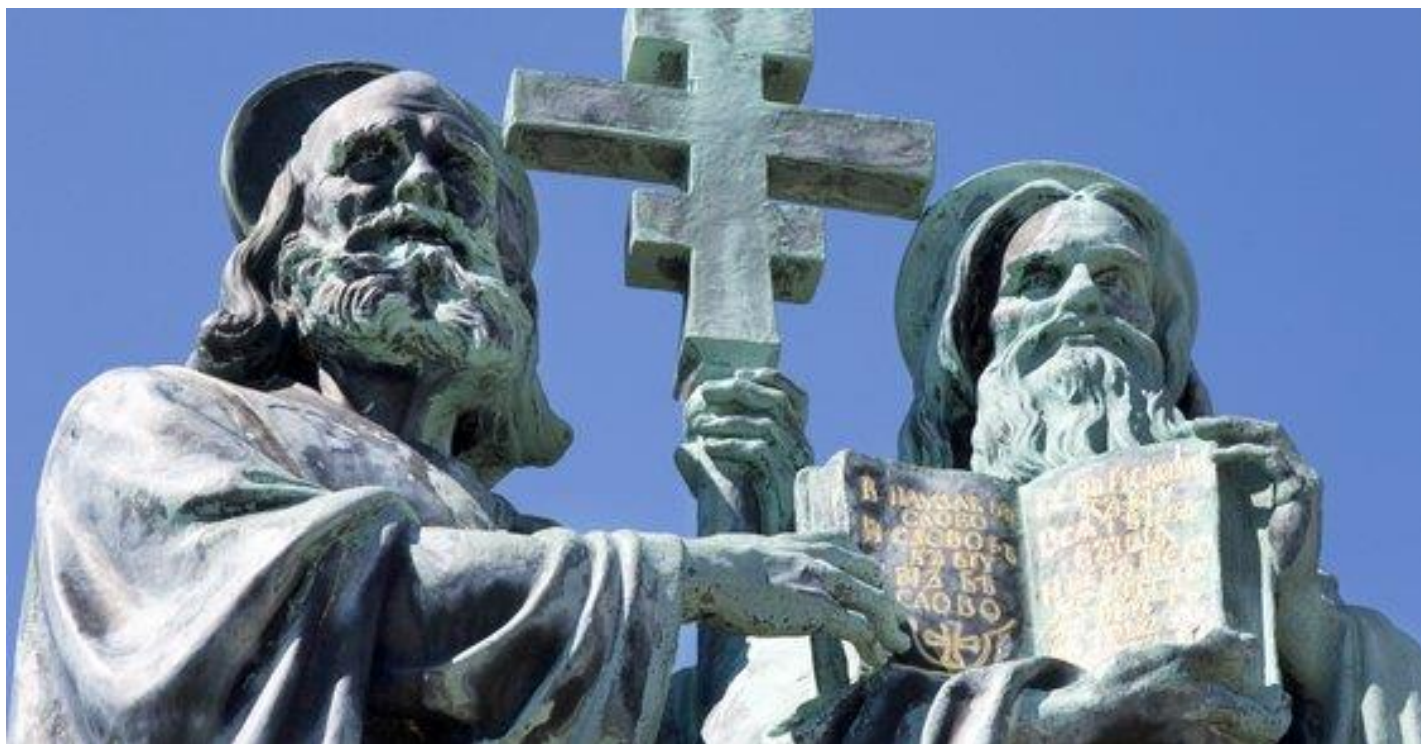

Slavení svátku

Datum jeho upálení se stalo v roce 1925 památným dnem, v roce 2000 pak českým státním svátkem. Jako svého svatého mučedníka jej (spolu se sv. mučedníkem Jeronýmem Pražským) uctívá česká starokatolická církev a pravoslavná církev (dle vyhlášení metropolity Kryštofa, arcibiskupa pražského). Pro Církev československou husitskou je výročí jeho smrti fakticky největším svátkem. Jan Hus

bývá hodnocen jako předchůdce protestantské reformace. V 19. století začal být díky národnímu obrození vnímán jako jedna z velkých postav českých dějin. Organizovány byly poutě na místa spojená s Husem i husitstvím (včetně dvou velkých poutí do Kostnice v letech 1868 a 1883), hojně byly též budovány pomníky Mistra Jana. Tradice Jana Husa byla podporována i po vzniku Československa v roce 1918. Především ve spojení s husitstvím byla posléze vyzdvihována také komunistickým režimem. Nicméně jako státní svátek bylo výročí upálení Jana Husa vyhlášeno až v roce 1990.

Věrozvěsti Cyril a Metoděj přišli na Velkou Moravu v roce 863. Proč jejich příchod slavíme 5. července?

Pátého července slaví Česká republika, Slovensko a římsští katolíci v některých zemích Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje. Poprvé byly na tento den stanoveny oslavy tisíciho výročí příchodu soluňských bratří v roce 863 na žádost olomouckého arcibiskupa Bedřicha z Fürstenberka papežem Piem IX.

Proč zrovna 5. červenec?

Je však třeba poznamenat, že toto datum nemá zřejmou souvislost se životem svatých Cyrila a Metoděje, ba ani s cyrilometodějstvím obecně. Hlavními důvody pro přesun se stala nevhodná roční i liturgická doba dřívějšího data – 9. března –, jakož i vzrůstající kult Jana Husa, datum jehož upálení si připomínáme o den později – 6. července. Třicátého září 1880 papež Lev XIII. okružním listem Grande munus vyzdvihl zásluhy obou apoštolů Slovanů a rozšířil jejich svátek na celou římskokatolickou církev.

Slovanské pravoslavné církve slaví Cyrila a Metoděje 11. května podle pravoslavného kalendáře (24. květen podle občanského kalendáře), kdy podle tradice Cyril a Metoděj ze Soluně na Velkou Moravu přišli. Historicky je však doloženo pouze to, že se tak stalo na jaře 863.

Roku 862 vyslal velkomoravský kníže Rostislav poselstvo k byzantskému císaři Michaelu III. se žádostí o vyslání biskupa a učitele, jenž by na Velké Moravě položil základy církve nezávislé na franských biskupech. Obyvatelé Velké Moravy se sice již seznámili s církevním učením misionářů z Východofranské říše, ale Rostislav v obavách z politického a náboženského vlivu Východofranské říše nechal franské kněze vyhnat, a Morava tudíž postrádala duchovní.

Císař a patriarcha Fotios Rostislavově žádosti vyhověl a pro znalost jazyka pro misi vybral Konstantina (Cyrila) a Metoděje. Během příprav Konstantin sestavil nové písmo (hlaholici) pro slovanský jazyk a spolu se starším bratrem Metodějem přeložil do staroslověnštiny liturgické knihy nezbytné pro konání bohoslužeb. Konstantinovi se připisuje sestavení Proglasu, předmluvy ke staroslověnskému překladu evangelií.

Osvětová činnost soluňských bratrů

Na Velkou Moravu dorazili oba bratři na jaře 863 – Konstantin patrně v hodnosti presbytera/kněze a Metoděj asi jako jáhen. Díky autoritě a organizačním schopnostem obou výjimečně vzdělaných a erudovaných bratrů a ovšem také díky podpoře poskytnuté knížetem Rostislavem jejich misie triumfovala.

Konstantin s Metodějem kromě prosazení staroslověnštiny coby bohoslužebného jazyka sestavili rovněž Zákon sudnyj ljudem (Soudní zákon pro laiky), nešetřící lidi, kteří nepřijali křesťanství, a svolávající hrom a blesky na ty, kdo konali pohanské oběti či přísahy.

Životopisy slovanských věrozvěstů

Svatý Konstantin, zvaný Filozof, se narodil roku 827 v řecké Soluni a náležel k tehdejšími nejvýznačnějším učencům. Byl skvělý teolog, polyglot a řečník. Působil jako profesor filozofie a vedl úspěšně několik zahraničních nábožensko-politických misí i řadu teologických disputací. Několik let strávil v klášteře společně se svým bratrem. Mnichem se stal teprve krátce před smrtí v Římě, kde vstoupil do kláštera a přijal řeholní jméno Cyril, pod nímž je znám u nás. Zemřel 14. února 869 v Římě.

Svatý Metoděj se narodil roku 813 stejně jako jeho bratr v Soluni a v mládí pracoval jako byzantský státní úředník. Během společného pobytu v klášteře s Konstantinem se stal bratrovým nejbližším spolupracovníkem, s nímž ve službách mocné Byzance podnikal zahraniční mise. Po jeho smrti se chopil vedení velkomoravské misie, čímž završil společné dílo. K Metodějovým největším úspěchům patří zřízení moravsko-panonské arcidiecéze, v níž se stal prvním arcibiskupem. Zemřel 6. dubna 885 ve Velkomoravské říši.

Oba bratry po celý středověk pokládali za biskupy, ale v současné době nad jejich biskupskou hodností nevládne shoda. Až do poloviny 19. století se u nás běžně nazývali staročeskými jmény Crha (jméno vzniklo z Cyrila) a Strachota (chybný překlad z řeckého Methodios, jež bylo chybně přikloněno k latinskému metus, tj. strach, a přeloženo).

Roku 1880 papež Lev XIII. oba bratry svatořečil a v roce 1981 je papež Jan Pavel II. prohlásil spolupatrony Evropy. Zároveň jsou hlavními patrony Moravy.

Zdroj: <https://www.reflex.cz/clanek/historie/87863/verozvesti-cyril-a-metodej-prisli-na-velkou-moravu-v-roce-863-proc-jejich-prichod-slavime-5-cervence.html>

UHELNÉ SAFARI - LOM VRŠANY A ŠVERMA

LIDICE

Vyhlazení Lidic byla násilná historická událost, při níž došlo ke zničení středočeské vsi Lidice a vyvraždění značné části jejích obyvatel německými nacistickými okupanty. Po úspěšném atentátu československých parašutistů na Reinharda Heydricha v roce 1942 byla obec Lidice v důsledku heydrichiády vypálena a dokonale srovnána se zemí a veškeré místní obyvatelstvo popraveno nebo odsunuto do koncentračních táborů. Celkový počet obětí dosáhl počtu 340 (192 mužů, 60 žen a 88 dětí).

Historie:

Po atentátu na zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Reinharda Heydricha dne 27. května 1942 se ještě vystupňoval teror nacistických okupantů proti českému národu. I přes popravy stovek lidí a rozsáhlé razie se nedařilo pachatele atentátu dopadnout. Když 4. června 1942 Heydrich na následky zranění zemřel, rozhodli se nacisté v Čechách a na Moravě k dosud neslýchané zstrašovací akci; významný podíl na plánu vyhlazení Lidic měl ambiciózní státní tajemník úřadu říšského protektora SS-Obergruppenführer Karl Hermann Frank.

Nicotnou souhrou okolností byly za oběť vybrány právě Lidice: 3. června se dostal Jaroslavu Pálovi, majiteli továrny na baterie ve Slaném, do rukou podezřelý milostný dopis adresovaný jedné ze zaměstnankyň továrny, jistě Anně Marusczákové z Holous u Brandýska. V něm stálo: „Drahá Aničko! Promiň, že ti píši tak pozdě... Co jsem chtěl udělat, tak jsem udělal. Onoho osudného dne jsem spal někde na Čabárně. Jsem zdravý. Na shledanou

tento týden a pak se už nevidíme. Milan.“ Pála, ať už v domněnku, že pisatel dopisu může být zapleten do atentátu, či v obavách, že může jít o provokaci, uvědomil četnictvo a to dopis postoupilo gestapu. Marusczáková, která skutečné jméno svého milence neznala, při výslechu mimo jiné zmínila, že dotyčný ji poprosil, aby v Lidicích rodině Horákových a Stříbrných vyřídila pozdrav od jejich synů, kteří sloužili u 311. bombardovací peruti v Anglii. Následovala razie v Lidicích a zatčení rodin Horáků a Stříbrných, o jejichž synech bylo známo, že slouží v československém vojsku v Anglii. Domovní prohlídky ani výslechy však neodhalily nic podezřelého. Následujícího dne byl

jako přítel Marusczákové identifikován Václav Říha, dělník z Vrapic u Kladna. Ten chtěl vztah s Marusczákovou ukončit, protože byl ženatý a obával se, že jeho nevěra s dívkou z nedaleké vsi vyjde najevo; poslal jí proto s pomocí spolupracovníků onen dopis, který měl vyvolat romantický dojem, že je zapojen do odbojové činnosti a že se odešel skrýt do křivoklátských lesů. Kladenskému gestapu bylo záhy jasné, že Říha, Marusczáková ani Horákovi nemají s atentátem na Heydricha nic společného; v Lidicích nebyl objeven žádný arzenál, vysílačky ani skrývané osoby a s tímto výsledkem bylo také podáno hlášení do Prahy.

V Praze se mezitím Karl Hermann Frank v naději, že tím posílí své postavení a napomůže svému jmenování příštím říšským protektorem, rozhodl využít Lidic jako ukázky svého „rázného postupu“. Frank 9. června osobně předložil při Heydrichově pohřbu v Berlíně svůj záměr Hitlerovi a obratem k němu obdržel souhlas. Lidice měly být vypáleny a srovnány se zemí, dospělí muži zastřeleni, ženy uvězněny v koncentračních táborech a děti dány na „náležité vychování“.

Redaktorka: Josefína Krausová

Cyril a Metoděj

Konstantin po cestě do Říma onemocněl, byl vyčerpaný i neustálými hádkami se západním klérem, který na něho dotíral kvůli tomu, že se na Moravě slouží bohoslužby v místním jazyce. Západní klerici trvali na tom, že se bohoslužby smějí konat jen hebrejsky, řecky a latinsky.

Konstantin přijal jméno Cyril

Před svojí smrtí vstoupil Konstantin do kláštera a přijal mnišské jméno Cyril (Kyrillos). Zemřel 14. února 869 ve dvačtyřiceti letech.

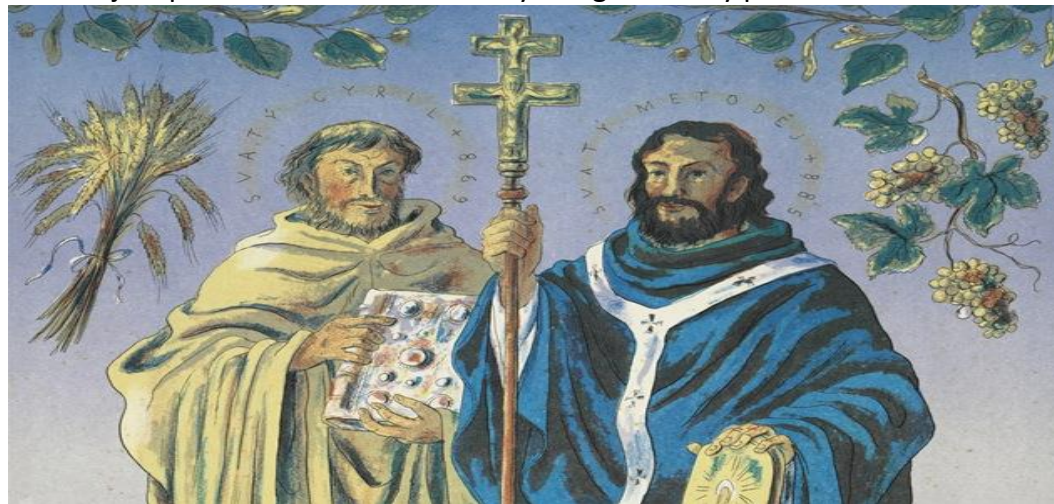
Metoděj byl roku 869 vysvěcen na prvního "arcibiskupa moravského." Po smrti knížete Rostislava se vrátil na Moravu a dokončil překlad Bible. Kvůli své těžké nemoci jmenoval svým nástupcem biskupa Gorazda.

Metoděj zemřel 6. dubna 885 ve věku 63 let. Po jeho smrti se vrátil z Říma švábský duchovní Wiching a ujal se s velkou brutalitou církevních záležitostí.

Nový arcibiskup Gorazd byl spolu s mnoha jinými uvězněn. Zde se o něm zprávy nedochovaly. Staroslověnsky vzdělaní kněží a mniši (bylo jich na dvě stovky) byli doslova vyvedeni v okovech ze země, protože se odmítli podříditi papežovu usnesení a nechtěli zradit odkaz svého učitele.

Odešli do Čech, Polska nebo Bulharska. Vznikající slovanská vzdělanost utrpěla velkou ránu. Bratři pocházeli z rodiny hodnostáře Byzantského císařství. Podle některých pramenů a na základě jejich znalostí slovanského jazyka se soudí, že jejich matka byla slovanského původu.

Konstantin před odjezdem na Velkou Moravu sestavil písmo pro slovanský jazyk - hlaholici a společně s Metodějem přeložili do staroslověnštiny liturgické knihy pro konání bohoslužeb.

Cyril a Metoděj přišli na Velkou Moravu 5. července 863. Byli velmi úspěšní, protože vedli kázání i vyučování ve staroslověnštině. Během několika let byli již duchovní, kteří byli učeni Cyrilem a Metodějem, připraveni na vysvěcení na kněze a biskupy. Na Velkou Moravu roku 863 dorazili, na popud byzantského

císaře, právě Cyril a Metoděj. Misionáři připravili nové písmo, jež nazvali hlaholice a veškeré liturgické knihy přeložili do staroslověnštiny. Tím na Velké Moravě položili základy vlastní církve, neboť začali šířit náboženství ve srozumitelném jazyce pro všechny. V historii církve představuje kázání ve srozumitelném jazyce jednu z velice významných událostí našich dějin.

Státní svátek

Papež Lev XIII. 30. září 1880 vyzdvihl zásluhy obou bratří a zároveň stanovil svátek svatého Cyrila a Metoděje na den 5. července. Každý rok v tento den si po celé republice připomínáme příchod Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu a význam jejich misie. Bez svolení papeže také zavedli slovanskou bohoslužbu. To bylo něco jedinečného, co jen tak někde neměli. A také hodně odvážného. Hned byli obviněni a obžalováni z šíření hereze. Po celé západní Evropě se bohoslužby konaly v latině, čemuž ovšem obyčejní lidé nerozuměli. Tehdy jsme předběhli Němce, Francouze, Angličany a další národy. Slované žijící na Velké Moravě slyšeli Boží slovo obsažené v Bibli ve svém jazyce. Vůbec poprvé tehdy Slované slyšeli Boha promlouvat ve svém vlastním jazyce.

Redaktor Roman Koukolík, Zdroj: Wikipedia

Mezinárodní olympijský den

Mezinárodní olympijský den byl ustanoven roku 1948 na již dřívější podnět Pierra de Coubertina, který znovu obnovil olympijské hry. Prosadil jej Mezinárodní olympijský výbor, jako den, který připomíná podstatu olympijských her jako takových a hlavně fair play.

Olympijské hry:

Olympijské hry jsou hromadná

mezinárodní sportovní soutěž v mnoha různých disciplínách a sportech, za účasti sportovců z celého světa, které se pořádají jednou za čtyři roky (toto období mezi jednotlivými hrami se nazývá "olympiáda").

Svého předchůdce a vzor mají v antických olympijských hrách, konaných ve starém Řecku v Olympii na poloostrově Peloponés. Jejich zakladatelem byl podle pověsti Hérakles.

Olympijský oheň:

Olympijský oheň, ztvárněný také ve formě olympijské pochodně, je jedním ze základních symbolů olympijských her. Připomíná oheň, který podle legendy ukradl Prométheus Diovi a dal ho lidem. Původ tohoto symbolu pochází ze starověkého Řecka, kde byl oheň udržován po dobu trvání her. Tento zvyk byl obnoven na letních olympijských hrách v Amsterdamu v roce 1928. Od roku 1936 je součástí moderní olympijské tradice také štafeta olympijské pochodně, kterou zavedl Carl Diem a není starověkého původu.

V dnešní době bývá pochodeň slavnostně zapálena ve starověké Olympii v Řecku obvykle několik týdnů před zahájením olympiády. Jedenáct žen představuje kněžky. Za pomoci slunečních paprsků zapálí louč. Poté je oheň štafetovým způsobem přenášen po celém světě až do dějiště her. Samotným zapálením obří pochodně na stadionu je pověřena významná osobnost (nejčastěji jde o bývalé sportovce, kteří se zapsali do historie sportu a olympijských her).

Redaktor: Marie Kotlářová 8.A

Zdroj: <http://svatky.centrum.cz/svatky/vyznamne-dny/mezinarodni-olympijsky-den-119/>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Olympijsk%C3%A9_hry

https://cs.wikipedia.org/wiki/Olympijsk%C3%BD_ohe%C5%88

Kouření zabíjí

v dnešní době je prokázáno že kouření má přímou souvislost s rozvojem nádorového onemocnění **Kouření** je činnost, při které je skrze spalování nějaké látky, nejčastěji tabáku nebo marihuany, uvolňován a následně vdechován či ochutnáván její kouř obsahující pevné částice. Tabák může být kouřen v cigaretách, existují ale i jiné způsoby, mezi které patří např. kouření dýmky, doutníku či vodní dýmky.

Kouření má jistý společenský význam; zatímco v 19. století a na počátku století dvacátého bylo považováno za symbol určité společenské úrovně, na začátku století dvacátého prvního byla prokázána jeho škodlivost spojená se vznikem karcinomu plic a dalších onemocnění, a je proto proti němu vedena rozsáhlá kampaň.

K nejčastějším rizikům spojených s inhalací tabákového kouře patří poškození plicních dýchacích cest, což může vést k smrti. Při spalování tabáku vzniká karcinogenní benzo[a]pyren, dehet, kadmium^[1] a zhruba dalších 5000 škodlivých látek. Uvolňuje se také nikotin, který vyvolává na kouření silnou závislost. V místnosti, kde se kouří, vzniká riziko pasivního kuřáctví, při kterém vdechují nekuřáci kouř kuřáků. S tímto souvisí i zákaz kouření, který je v některých zemích různě stanoven.

Ve většině zemí je prodej tabákových výrobků (a potažmo tedy i kouření) omezen zákonem, v mnoha zemích včetně České republiky jsou postihovány či omezovány i některé formy kouření jako takového (zejména na

některých veřejných místech, v České republice např. ve společných prostorách domů či v restauracích). Přísné protikuřácké zákony má například Dánsko.^[2] Dne 9. prosince 2016 schválila Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, který od 31. května 2017 příkazuje úplný zákaz kouření v restauracích, hospodách^[3] a dále v řadě městech pak platí zákaz kouření na zastávkách MHD po celé ČR.

V České republice podle vládních odhadů z roku 2019 kouří denně asi dva miliony lidí.^[4]

kouření je nejvýznamnější příčinou chronické bronchitidy Postupně prošlo kouření tabáku nejrůznějšími zákazy. Například v Rusku byly za kouření takové tresty jako useknutí nosu nebo rozseknutí horního rtu tak, aby už postižený nemohl nikdy kouřit.

Za zmínku stojí i to, že formu moderní cigarety začali jako první používat žebráci v Seville. Prostě balili nasbírané kousky tabáku do papírku. Zlom v rozvoji epidemie kouření pak nastal na konci 19. století, kdy byly do ulic zavedeny automaty na cigarety. Tabák se tak stal přístupnějším. K rozšíření tabáku vedl i volný příděl cigaret vojákům v obou světových válkách. Spolu s masovým rozšířením kuřáckých návyků se začaly objevovat i negativní důsledky. Tím se kouření dostalo do popředí zájmu lékařů a v roce 1950 je publikován první odborný článek dávající tento zlovyk do souvislosti s rakovinou plic Evropa se s tabákem začala seznamovat až po objevení Ameriky, samozřejmě díky Kryštofu Kolumbovi. Původně byl tabák součástí náboženských obřadů a rituálů, přičemž jeho historie sahá až do doby 6000 let př. n. l.

Kryštof Kolumbus pozoroval původní obyvatele, jak tabák kouří zabalený do tabákového listu nebo pomocí trubiček zvaných „tobago“. Během následujících let námořníci a diplomaté rozšířili dýmky a doutníky po celé Evropě. Paradoxem je, že kouření se zprvu využívalo k léčebným účelům – například při bolení zubů či migréně. Proto využíval rostlinu i Jean Nicot, francouzský vyslanec v Portugalsku, který se stal tak nadšeným propagátorem tabáku, že dal jméno návykové látce v něm obsažené.

Jak přestat kouřit?

Vaše přání a pevné rozhodnutí je nejdůležitější. Především musíte chtít. Problém můžeme rozdělit na dvě části: psychickou (naučené chování) a drogovou (závislost na nikotinu).

Zdroj Internet, Vypracoval: Koukolík, Kranát